

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.7.2019.
COM(2019) 318 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE VIJEĆU

o napretku institucija Unije u provedbi postupnog smanjenja odstupanja za irski jezik

I. Uvod

Kada se 1973. pridružila Europskim zajednicama, Irska nije zatražila da irski jezik bude jedan od službenih i radnih jezika institucija, nego samo da se Ugovori prevedu na irski i da njezini građani imaju pravo komunicirati s institucijama na irskom jeziku. Zbog toga irski jezik nije dodan na popis službenih i radnih jezika iz Uredbe br. 1¹, a institucije nisu sastavljale niti objavljuvale zakone na irskome.

Irska je 2005. zatražila da irski jezik postane službeni i radni jezik Unije, predlažući ograničeni režim prema kojem bi se na irskome sastavljale samo uredbe koje zajednički donose Europski parlament (EP) i Vijeće. Vijeće je taj status odobrilo od 1. siječnja 2007. Uredbom (EZ) br. 920/2005², uz odstupanje kojim se propisuje da se na irskome moraju sastavljati samo uredbe EP-a i Vijeća. Odstupanje je doneseno na pet godina i nakon preispitivanja 2010. produljeno je za daljnjih pet godina do 31. prosinca 2016.³ Irska vlada je 2015., kao dio svoje politike poticanja uporabe i poznavanja irskog jezika, zatražila od Vijeća da postupno smanji opseg odstupanja s ciljem njegova postupnog ukidanja do 1. siječnja 2022. Vijeće je stoga u prosincu 2015. donijelo Uredbu (EU, Euratom) 2015/2264⁴. To je dovelo do situacije bez presedana u kojoj su institucije morale uspostaviti novi jezični režim s postojećom državom članicom.

U Prilogu Uredbi (EU, Euratom) 2015/2264 utvrđen je vremenski raspored postupnog smanjenja odstupanja:

- prvo povećanje (od 1. siječnja 2017.) – direktive EP-a i Vijeća,
- drugo povećanje (od 1. siječnja 2018.) – odluke EP-a i Vijeća,
- treće povećanje (od 1. siječnja 2020.) – uredbe i direktive Vijeća i odluke Vijeća u kojima nije navedeno kome su upućene, i
- četvrto povećanje (od 1. siječnja 2021.) – uredbe i direktive Komisije i odluke Komisije u kojima nije navedeno kome su upućene.

Uredbom se zahtijeva da Komisija dva puta izvješćuje Vijeće o njezinoj provedbi prije prestanka primjene odstupanja. Komisija mora najkasnije do listopada 2019. izvijestiti o napretku institucija u provedbi postupnog smanjenja. Nakon razmatranja izvješća Vijeće može odlučiti revidirati vremenski raspored iz Priloga.

¹ Uredba Vijeća br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385.) i Uredba Vijeća br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju (SL 17, 6.10.1958., str. 401.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 920/2005 o izmjeni Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici i Uredbe br. 1. od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju i uvođenju privremenih mjera odstupanja od tih uredaba (SL L 156, 18.6.2005., str. 3.).

³ Uredba Vijeća (EU) br. 1257/2010 o produljenju privremenih mjera odstupanja od Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici i od Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju uvedenih Uredbom (EZ) br. 920/2005 (SL L 343, 29.12.2010., str. 5.).

⁴ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2015/2264 o produljenju i postupnom ukidanju privremenih mjera odstupanja od Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici i Uredbe br. 1 od 15. travnja 1958. o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju uvedenih Uredbom (EZ) br. 920/2005 (SL L 322, 8.12.2015., str. 1.).

Najkasnije u lipnju 2021. Komisija će ponovno izvijestiti „imaju li institucije dovoljno dostupnih kapaciteta, u usporedbi s drugim službenim jezicima, da od 1. siječnja 2022. bez odstupanja primjenjuju Uredbu br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici i Uredbu br. 1 o utvrđivanju jezika koji se koriste u Europskoj zajednici za atomsku energiju”. Ako se ne donese uredba Vijeća kojom se propisuje drukčije, odstupanje će se prestati primjenjivati od 1. siječnja 2022.

U ovom **prvom izvješću o provedbi** analizira se napredak od siječnja 2016. do sredine 2019.

II. Napredak u primjeni postupnog smanjenja odstupanja

a. Suradnja s Irskom

Institucije i Irska zajedno rade na provedbi Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264. Na temelju članka 2. Uredbe „Irska tijela i Komisija, u suradnji s drugim institucijama Unije, redovito se sastaju radi praćenja zapošljavanja dovoljnog broja osoblja koje govori irski jezik od strane institucija Unije kako bi se uspješno postupilo u odnosu na postupno smanjivanje odstupanja (...) te radi praćenja kapaciteta i upotrebe vanjskih pružatelja usluga kako bi se odgovorilo na potrebe institucija Unije u vezi s irskim jezikom.”

Zato je osnovana **skupina za praćenje odstupanja za irski jezik**, koju čine predstavnici jezičnih službi institucija Unije i Irske. Skupina je počela s radom 2016. i djelovat će sve dok se Uredba ne prestane primjenjivati. Strukturirana je na dvije razine:

- na upravljačkoj razini, Komisija (koju predstavlja Glavna uprava za pismeno prevođenje), u suradnji s drugim institucijama, i Irska (koju predstavlja Ministarstvo kulture, baštine i *Gaeltachta*), sastaju se jednom godišnje radi praćenja napretka i utvrđivanja godišnjih prioriteta u sljedećim područjima:
 - odgovarajuće zapošljavanje u institucijama,
 - kapacitet vanjskih pružatelja usluga,
 - povećana suradnja u pogledu jezičnih resursa i
 - pitanja povezana s dostupnošću pravne stečevine i
- na operativnoj razini, predstavnici jezičnih službi institucija i Ministarstva kulture, baštine i *Gaeltachta* sastaju se najmanje dva puta godišnje, rade na godišnjim prioritetima i izvješćuju upravljačku razinu o napretku.

Od donošenja Uredbe Komisija i Irska zajednički su u Dublinu organizirale tri godišnje konferencije o irskom jeziku.

Napredak u glavnim područjima opisan je u nastavku.

b. Osiguravanje prijevoda na irski jezik

Potražnja institucija za pismenim prevođenjem odnosi se prije svega na zakonodavstvo, a zatim i druge nezakonodavne dokumente u skladu s političkim i drugim komunikacijskim potrebama. U okviru prvih dvaju povećanja 2017. i 2018. (dodavanje direktiva i odluka koje donose EP i Vijeće) institucije su počele povećavati opseg zakonodavstva prevedenog na irski. **Prva dva povećanja provedena su u cijelosti.**

U skladu s uvodnom izjavom 4. Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264 institucije su prevele i drugi sadržaj kako bi povećale dostupnost informacija o aktivnostima Unije na irskom jeziku. Kad se zbroje prevedeni zakonodavni i ti dodatni sadržaji, institucije⁵ su od 2016. **više nego udvostručile opseg prijevoda na irski.**

Kako bi se pripremila za provedbu sljedećih postupnih povećanja zakazanih za 2020. i 2021., Komisija je analizirala predviđanja potražnje prema vrsti dokumenta. Prognoze ukazuju na to da bi povećanja 2020. i 2021. mogla dovesti do **daljnjeg udvostručenja opsega** za neke institucije od kraja 2018. do 2021. Nakon što se odstupanje prestane primjenjivati 2022., procjenjuje se da će preostali dio potražnje (npr. komunikacije, savjetodavna i izvještajna dokumentacija) povećati cjelokupnu potražnju za prevođenjem na irski jezik u Komisiji za dodatnih 40 %⁶. Pretpostavlja se da će zato potražnja za irskim jezikom znatno porasti i u svim drugim jezičnim službama.

c. Zapošljavanje osoblja za irski jezik

Za provedbu Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264 ključno je imati **dovoljno osoblja za irski jezik**. Institucije i Irska utvrdile su 2015. glavni problem koji bi se pojavio prestankom odstupanja: mala skupina stručnjaka za irski jezik. Kako bi do 1. siječnja 2022. povećale kapacitete, institucije su planirale niz **natječaja EPSO-a za 2016., 2018. i 2020.**

Napravljena je procjena potreba za zapošljavanjem svih institucija na temelju broja osoblja iz 2014.⁷ Od tada je proveden pregled resursa i u tijeku su prilagodbe na kombinaciju resursa koje čine osoblje institucija, vanjske usluge prevođenja i jezični tehnološki resursi. Kako bi se povećao broj prijevoda na irski jezik, neophodno je nastaviti s izgradnjom i kombiniranjem, u različitoj mjeri u različitim institucijama, tih triju glavnih kapaciteta za irski jezik.

Institucije i dalje dodjeljuju nova radna mjesta svojim odjelima za irski jezik. Od kraja 2015. **broj osoblja za irski jezik zaposlenog u institucijama povećao se s 58 na 102.**

Natječaji EPSO-a za GA⁸ prevoditelje i jezične asistente objavljeni su 2016. Na natječaj za prevoditelje prijavilo se 210 kandidata, od kojih je uspješno bilo deset (cilj je bio 62). Od tih deset osoba već ih je osam bilo zaposleno u institucijama⁹ s ugovorom o radu na određeno

⁵ Institucije EU-a s najvećim prevoditeljskim službama, tj. Komisija, EP i Vijeće.

⁶ Samo za Komisiju potrebe su se povećale s približno 8 000 na 19 000 stranica od 2016. do 2018., a predviđa se rast s 19 000 na približno 50 000 stranica od 2018. do 2021., te nakon 2022. s 50 000 na otprilike 83 000 stranica.

⁷ Financijski izvještaj koji je pripremila Komisija za donošenje Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264.

⁸ GA je ISO oznaka za irski jezik.

⁹ Četiri u EP-u, dva u Vijeću i dva u Komisiji.

vrijeme tako da su na kraju zaposlene dvije nove osobe. Na natječaju za jezične asistente raspisano je bilo 13 radnih mjesta. Uspješno je bilo devet od 118 podnositelja prijave, od kojih je šest bilo zaposleno u institucijama¹⁰ s ugovorom o radu na određeno vrijeme, što znači da su na kraju zaposlene tri nove osobe.

U 2017. otvoren je natječaj EPSO-a za pravnike lingviste. Na njega se odazvalo 26 kandidata od kojih su tri bila uspješna.

Na natječaj EPSO-a za prevoditelje 2018. prijavilo se 190 kandidata od kojih je 15 bilo uspješno. Kako bi se povećale šanse za uspjeh u postupku odabira, rok za prijavu produljen je za dva tjedna i izmijenjen je redoslijed testiranja pa su testovi prevođenja provedeni prije računalnih testova.

Natječaji EPSO-a za lingviste za irski jezik nastavljaju privlačiti dovoljnu razinu interesa, ali ih u odnosu na predviđene potrebe i dalje prolazi premalo kandidata.

Tablica 1. Natječaji EPSO-a, 2016. – 2018.

Godina	Natječaj	Broj kandidata	Primljeni na testove prevođenja	Pozvani u centar za procjenu	EPSO-ov popis uspješnih kandidata	Cilj
2016.	Prevoditelji	210	43*	10	10	62
	Asistenti	118		28	9	13
2017.	Pravnici lingvisti	26	8	5	3	8
2018.	Prevoditelji	190	114**	17***	15	72

*primljeni na temelju računalnih testova

**primljeni samo na temelju prijave

***računalni testovi integrirani u centar za procjenu

Kako bi se nadoknadili slabi rezultati natječaja EPSO-a, institucije su intenzivno ulagale i u **zapošljavanje i osposobljavanje privremenog osoblja** za izgradnju kapaciteta za prevođenje. Od 2015. do sredine 2019. pokrenule su, kao alternativnu mjeru, 14 postupaka odabira privremenog osoblja¹¹. Mogućnosti dodatnog osposobljavanja koje je pružila Irska i osposobljavanje za privremeno osoblje u institucijama omogućili su pragmatično rješenje niske stope uspješnosti na natječajima EPSO-a. Osim toga, EPSO je početkom 2019. pokrenuo postupak odabira prevoditelja kao ugovornog osoblja.

Iako se odstupanje ne odnosi na **usmeno prevođenje**, ono se također mora uzeti u obzir jer usmeni prevoditelji obično čine dio iste skupine potencijalnih novozaposlenih osoba. Sve

¹⁰ Dva u EP-u, tri u Vijeću i jedan u Komisiji (pravna služba).

¹¹ EP: jedan za prevoditelje 2016., odnosno 2019. i jedan za asistente 2017.; jedan za pravnike lingviste 2017.; Vijeće: jedan za prevoditelje 2016., 2017. i 2018. te jedan za asistente 2017.; jedan za pravnike lingviste 2017.; Komisija: jedan za prevoditelje 2017., 2018. i 2019.; Sud EU-a: jedan za pravnike lingviste za irski jezik 2017. i jedan za lektore 2018.

institucije EU-a moraju dobiti dovoljan broj usmenih prevoditelja kako bi zadovoljile potražnju za irskim jezikom nakon što se odstupanje prestane primjenjivati. One su uspjele zadovoljiti potražnju, koja je ograničena na usmeno prevođenje s irskog jezika („pasivni irski”). Služba Komisije za usmeno prevođenje, GU SCIC, to je postigla tako što je koristila tri stalno zaposlena usmena prevoditelja (dva s pasivnim i jedan s aktivnim irskim jezikom) i dovoljan broj akreditiranih vanjskih prevoditelja koji se mogu angažirati da rade za Komisiju, Vijeće, Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) i Odbor regija (OR). Zahtjevi za usmeno prevođenje s irskog jezika u četiri institucije za koje usluge prevođenja osigurava GU SCIC smanjili su se s 20 u 2011. na četiri u 2018. i na dva do sada u 2019. Do danas od GU SCIC nije traženo da organizira usmeno prevođenje na irski jezik („aktivni irski”). To su međusobnom razmjenom dopisa izričito potvrdili GU SCIC i Ministarstvo kulture, baštine i *Gaeltachta* irske vlade. U EP-u (kao i u irskom parlamentu) trenutačno je moguće usmeno prevođenje samo s irskog jezika, ali ne i na njega, na plenarnim sjednicama (uključujući večernju sjednicu) i na drugim sastancima, uz prethodnu najavu. Sud Europske unije nema potrebe za zapošljavanjem usmenih prevoditelja za irski jezik jer Sudu nikad nije bio podnesen ni jedan predmet na irskom jeziku.

Uredu za publikacije (OP) potrebni su kapaciteti za irski jezik na razini asistenta radi **jezične redakture i lekture**. OP trenutačno ima jednog privremenog zaposlenika za irski jezik i nastoji postupno povećavati kapacitete za taj jezik kako bi se uskladili s onima većine drugih jezika. S obzirom na mali broj radnih mjesta i njihovu specifičnost nije isplativo organizirati natječaj EPSO-a samo za OP.

Irska je također uložila znatne napore kako bi pripremila kandidate za karijere u institucijama i potaknula zapošljavanje. Od 2007. pokrenula je niz sveučilišnih studija irskog jezika i studija na kojima se koristi irski jezik, osobito u okviru Inicijative za napredno znanje irskog jezika. Osim toga, 2015. je osnovala Centar izvrsnosti za karijere s irskim jezikom u Europskoj uniji kako bi se olakšala koordinacija među ustanovama tercijarnog obrazovanja koje sudjeluju u Inicijativi. Iste godine izdvojila je i proračun od 4,7 milijuna EUR za uvođenje 15 novih specijaliziranih studija u ustanovama sudionicama tijekom razdoblja od osam godina. Na svim studijima koji se financiraju u okviru Inicijative, uključujući i studij prava, nastava se sada održava na trećem jeziku EU-a i svi uključuju module psihometrijskih vještina za pripremu polaznika za natječaje EPSO-a. Komisija je pomogla uspostaviti te i dalje podupire poslijediplomski studij konferencijskog prevođenja na Irskom nacionalnom sveučilištu u Galwayu.

Od 2016. do 2018. Irska i same institucije **promicale su karijere u institucijama za lingvistike za irski jezik** putem reklamnih kampanja, sajмова karijera, posjeta sveučilištima i posjeta irskih sveučilišnih studenata institucijama, namjenskih predstavljanja, novinskih članaka i radijskih intervjua. Na godišnjim konferencijama u Dublinu razmatrala su se pitanja koja se odnose na pismeno i usmeno prevođenje za irski jezik te se informiralo o mogućnostima i profilima osoblja za irski jezik koji su potrebni institucijama. Kako bi se proširio kontakt s mladim generacijama govornika irskog jezika, Komisija i Irska pokrenule su 2017. posebno natjecanje mladih prevoditelja za učenike srednjih škola koji govore irski. U njemu je 2018. sudjelovala ukupno 21 škola.

Unatoč brojnim pragmatičnim, posebno osmišljenim mjerama poduzetima za jačanje kapaciteta za pismeno i usmeno prevođenje za irski jezik, dosadašnje iskustvo pokazuje da je iduće tri godine i dalje potrebno uvelike raditi kako bi se zadovoljile predviđene potrebe.

d. Kapacitet vanjskih pružatelja usluga

Institucije **eksternaliziraju različite udjele svojeg prevoditeljskog posla**. Komisija je najveći korisnik eksternalizacije u smislu količine posla. Institucije očekuju da će više koristiti tržište vanjskih prevoditelja za irski jezik kako bi dopunile interne kapacitete.

Komisija i EP u izvještajnom su razdoblju organizirali dodatne **pozive na podnošenje ponuda za usluge prevođenja** kako bi se povećali kapaciteti i poboljšalo preuzimanje i kvaliteta. Novi ugovori Komisije stupili su na snagu u srpnju 2018. Početni su rezultati ohrabrujući, iako je opseg eksternaliziranih usluga još uvijek tek dio onoga što je potrebno za zadovoljavanje potražnje nakon prestanka odstupanja. Uz sudjelovanje Vijeća, Revizorskog suda, EGSO-a i OR-a EP je u studenome 2018. raspisao poziv na podnošenje ponuda. U ožujku 2019. EP je raspisao još jedan poziv na podnošenje ponuda za pružanje vanjskih usluga prevođenja, među ostalim za irski jezik. U svibnju 2019. Komisija je također raspisala novi poziv na podnošenje ponuda za pružanje vanjskih usluga prevođenja, među ostalim za irski jezik. Ti su postupci još u tijeku. Tijekom izvještajnog razdoblja organizirana su **informativna događanja** za vanjske pružatelje usluga o mogućnostima rada s Komisijom. Da bi se doprlo do što više ljudi, uključeni su bili i internetski seminari i događanja uživo. Sadašnje i buduće potrebe za vanjskim uslugama prevođenja bile su tema godišnje konferencije 2018. u Dublinu.

Službe za usmeno prevođenje Komisije (GU SCIC), EP-a i Suda EU-a mogu angažirati **11 akreditiranih vanjskih usmenih prevoditelja za irski jezik**, od kojih samo njih pet ima irski kao aktivni jezik. Na akreditacijskim ispitima nije bilo uspješnih kandidata 2016., 2017. ni 2019.

U travnju 2019. OP je objavio poziv na podnošenje ponuda za vanjske pružatelje usluga. S obzirom na to da nije zaprimljena ni jedna ponuda, poziv će se ponoviti.

e. Jezični resursi za irski jezik

Kapaciteti za prevođenje uključuju i jezične resurse. Institucije i Irska i dalje rade na **terminološkom** projektu IATE¹² za GA, koji je aktivan već 11 godina i za koji je Irska odobrila financijska sredstva do kraja 2021. U okviru projekta izrađeno je 65 592 unosa (u usporedbi s 56 860 unosa 2015.). Institucije su počele surađivati s Irskom kako bi u Irskoj izgradile mrežu stručnjaka za terminologiju koji govore irski.

Alati za računalno potpomognuto prevođenje i strojno prevođenje ključni su za učinkovitost prevoditeljskih usluga. U njih se unose dvojezični ili višejezični korpusi, često u obliku prijevodnih memorija koje se temelje na prethodnim prijevodima. Euramis,

¹² Terminološka baza podataka koju koriste sve institucije djelomično je dostupna i javnosti.

međuinstitucijska banka **prijevodnih memorija**, trenutačno sadržava oko 5,8 milijuna prevedenih segmenata s irskog jezika ili na njega (u usporedbi s 3,5 milijuna 2015.). To je otprilike jedna desetina od 30 do 50 milijuna segmenata koji su uneseni za većinu ostalih jezičnih parova.

Irska se obvezala dati institucijama prijevodne memorije koje sadržavaju poravnanja engleskih i irskih tekstova iz nacionalnog zakonodavstva. Pripremljen je sporazum između institucija i Irske te se čeka njegova finalizacija.

Irski program za **strojno prevođenje** koji se temelji na neuralnom strojnom prevođenju izrađen je u ožujku 2018. kao dio sustava eTranslation Komisije¹³ i dostupan je institucijama i irskim vlastima. Međutim, budući da je strojno prevođenje podataka utemeljeno na podacima, a podaci dolaze iz Euramisa, relativno mala količina podataka korištenih za „učenje” irskih prevoditeljskih programa znači da rezultati za irsko strojno prevođenje nisu tako dobri kao rezultati dobiveni za druge jezike. Inicijativom za koordinaciju europskih jezičnih resursa nastoji se prikupiti više jezičnih podataka za poboljšanje programa.

OP surađuje s irskom vladom i irskom međuinstitucijskom jezičnom skupinom kako bi uskladio Međuinstitucijski stilski vodič s novim službenim standardom za irski jezik. OP ima i alate za računalno potpomognutu lekturu koji su prilagođeni upotrebi na tekstovima na irskom jeziku za Službeni list. Oni se proširuju kako bi se njima obuhvatila sudska praksa na irskom jeziku.

f. Pitanja povezana s dostupnošću pravne stečevine

Irski je prvi službeni i radni jezik na koji prethodno nije prevedeno zakonodavstvo EU-a (pravna stečevina). Pravna stečevina trenutačno sadržava oko 160 000 stranica pravnih tekstova (Službeni list) te je važan dio prijevodnih memorija institucija i bogat izvor terminologije. Kako bi se riješilo nepostojanje irske verzije, pravna služba Komisije sastavila je prioritetni popis od otprilike 11 000 stranica temeljnih akata i konsolidiranih verzija akata za koje bi prijevodi na irski jezik bili od najveće vrijednosti. Institucije ih zajedno prevode u mjeri u kojoj to dopuštaju resursi; do sada su prevele oko 4 697 stranica. Međutim, vjerodostojnost prijevoda nije potvrđena i oni služe samo za poboljšanje prijevodnih memorija i za potporu operativnoj učinkovitosti. Sud EU-a prevodi sudske prakse i tekstne segmente/izraze koji se često ponavljaju u njegovim tekstovima.

Kako bi doprinijela radu institucija, od rujna 2018. **Irska financira program pripravnništva** za prevođenje pravne stečevine. Proračun dodijeljen do 2021. donesen je kako bi se financiralo 12 kandidata godišnje koji bi pet mjeseci stažirali u prevoditeljskim službama glavnih institucija (po dva u EP-u, Vijeću i Komisiji, dva puta godišnje). Samo su četiri od očekivanih šest pripravnika počela pripravnništvo u prvom valu (dva u EP-u, jedan u Vijeću i jedan u Komisiji) u rujnu/listopadu 2018., a tri su došla u drugom valu u ožujku 2019. (dva u Komisiji i jedan u Vijeću). Irska je pristala uključiti EGSO i OR u program, a jedan je pripravnik počeo s radom u zajedničkim odborima u ožujku 2019. Irska je u travnju 2019.

¹³ eTranslation (prije MT@EC) omogućuje strojno prevođenje za glavne uprave Komisije, ali i za druge institucije i države članice (javna tijela).

povećala bespovratna sredstva¹⁴ kako bi se pokrili troškovi za ukupno deset pripravnika koji će stažirati deset mjeseci od listopada 2019. (dva pripravnika za Komisiju, tri pripravnika uključujući jednog lektora za EP, dva pripravnika za Vijeće, dva pripravnika za EGSO i OR i jedan lektor za OP).

¹⁴ Od 120 000 EUR do 200 000 EUR.

III. Zaključci

Institucije predano rade na provedbi Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264. Njihova suradnja s Irskom olakšala je napredak u svim područjima navedenima u toj uredbi. Uspješno su provele prva dva postupna povećanja (koja obuhvaćaju direktive i odluke koje donose Europski parlament i Vijeće) i više nego udvostručile opseg prijevoda na irski jezik od 2016.

Kako bi se izgradili stabilni i dostatni interni kapaciteti, tijekom ovog izvještajnog razdoblja organizirana su četiri natječaja EPSO-a, na kojima je uspješno bilo samo deset prevoditelja i devet asistenata 2017. te 15 prevoditelja i tri pravnik lingvista 2019. Od kraja 2015. institucije su povećale broj zaposlenika za irski jezik s 58 na 102. Usprkos tom znatnom i zajedničkom radu napredak je sporiji nego što se očekivalo zbog malog broja lingvista s irskim jezikom i niske stope uspješnosti na natjecajima EPSO-a. Organizirano je 14 postupaka odabira privremenog osoblja kako bi se nadoknadio nedovoljan broj kandidata koji su uspješno prošli natječaje EPSO-a. U okviru tih postupaka nudila su se privremena radna mjesta na kojima osoblje prolazi interno osposobljavanje.

Kako bi upotpunili interne kapacitete i proširili broj vanjskih pružatelja usluga koje institucije mogu angažirati, Komisija i EP organizirali su dodatne pozive na podnošenje ponuda za vanjske usluge prevođenja na irski jezik i akreditacijske ispite za vanjske usmene prevoditelje.

Postignut je napredak u izgradnji tehnoloških resursa za irski jezik, a izrađen je i englesko–irski program za neuralno strojno prevođenje kao dio sustava eTranslation, iako su postojeći korpusi i memorije i dalje relativno skromni. Kako bi jezični podatkovni resursi postali dostupniji, pripremljen je sporazum između institucija i Irske o dijeljenju dvojezičnih korpusa irskoga nacionalnog prava. Čeka se njegova finalizacija. Institucije i Irska nastavile su raditi i na terminološkom projektu IATE.

Prognoze u pogledu potražnje za prevođenjem ukazuju na to da će za povećanja planirana 2020. i 2021. biti potrebni znatno veći kapaciteti. Ukupna potražnja bez odstupanja od Uredbe br. 1 ne obuhvaća samo prevođenje zakonodavstva, nego i političkih dokumenata, komunikacija, savjetovanja i izvještaja. Potrebno je uzeti u obzir i potrebe za usmenim prevođenjem. Institucije će u suradnji s Irskom trebati još intenzivnije raditi kako bi se izgradili dovoljni kapaciteti za predviđene potrebe. Provedeno je preispitivanje resursa jer su potrebe procijenjene 2015. U tijeku je prilagodba na kombinaciju resursa, a točne potrebe za osobljem stalno se provjeravaju. Kako bi se povećao broj prijevoda na irski jezik, moraju se nastaviti izgrađivati i kombinirati, u različitoj mjeri u različitim institucijama, sva tri glavna kapaciteta: interno osoblje, vanjske usluge prevođenja i jezični tehnološki resursi.

Komisija će do lipnja 2021. ponovno izvijestiti Vijeće o tome imaju li institucije dovoljno kapaciteta, u usporedbi s drugim službenim jezicima, da od 1. siječnja 2022. primjenjuju Uredbu br. 1 bez odstupanja.